

6.6.2024

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnan kokous 1/2024 to 6.6.2024 klo 12.00-16.00, Tieteiden talo (Kirkkokatu 6), Sali 504 sekä etäyhteys, Teams

Lautakunta

- Anne Niemi, puheenjohtaja
- Teemupekka Virtanen, varapuheenjohtaja
- Tomi Kelo, jäsen
- Mikael Inkinen, jäsen
- Merja Tavajärvi-Mikkonen, jäsen
- Jari Yli-Hietanen, jäsen
- Minna-Liisa Mäkiranta, jäsen (poistui klo 15.50)
- Katja Penttinen, jäsen (poistui klo 15.50)
- Jukka Oikarinen, jäsen (etänä Teamissa)

Kutsutut asiantuntijat

- Matti Parviainen
- Matti Ahola
- Minna Romppanen
- Jaakko Ståhlberg (ei paikalla)
- Janne Mykrä
- Sanna-Leena Eskola (etänä Teamissa klo 12.00 - 13.41 ja paikalla 14.05 – 15.50)
- Anna Heino
- Armi Helenius, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6)
- Tuula Seppo, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6)
- Irene Rissanen, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6)
- Matti Toiviainen, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6)
- Tuire Saaripuu, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6)
- Atte Pirttilä, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6)
- Mikko Pitkänen, Digi- ja väestötietovirasto (asialistan kohdat 1 – 6) (ei paikalla)

Sihteerit

- Tommi Oikarinen, pääsihteeri
- Mika Kuronen, sihteeri
- Eeva Lantto, sihteeri (etänä Teamsissa)
- Suvi Metsärinta-Lehmusvaara, sihteeri
- Markus Rahkola, sihteeri (paikalla klo 13.15 alkaen)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00

2 Kokouskutsu ja läsnäolijat

Kokouskutsu, asialista ja sen liitteet on lähetetty jäsenille ja varajäsenille 30.5.2024

Päätös: Todettiin lautakunnan kokoukseen osallistujat sekä kokouksen päätösvaltaisuus. Hyväksyttiin asialista.

3 Tiedonhallintalautakunnan tehtävät ja toimintaympäristö

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunnan tehtävänä on arvioida ja edistää tiedonhallintalaissa (906/2019) säädettyjen vaatimusten ja menettelytapojen toteuttamista. Tiedonhallintalautakunnan tehtävien tuloksellinen toteuttaminen edellyttää vuorovai-
kutusta muiden julkisen hallinnon tiedonhallintaa ohjaavien viranomaisen kanssa.

Keskustelussa nousi esiin kysymys varapuheenjohtajan roolista, kun hän on paikalla yhtä aikaa puheenjohtajan kanssa ja todettiin, että tässä tapauksessa varapuheenjohtaja toimii kokouksessa asiantuntijana.

Keskusteltiin lautakunnalle tulevista arviointipyyntöistä ja siitä tuleeko lautakunnan jäsenten jäävätä itsensä tietyissä tilanteissa? Todettiin, että asian käsittelystä jääväminen voi tulla ajankohtaiseksi sellaisissa tapauksissa, joissa käsitellään jäsenen omaan organisaatioon liittyviä arviointituloksia ja arvioinnin tuloksista mahdollisesti seuraavia toimenpiteitä. Lautakunnan jäsenen työnantajaorganisaation toimintaan liittyvien selvityspyyntöjen käsittelyn ei arvioitu aiheuttavan ongelmaa asian osalta. Lisäksi asian osalta on huomioitava, että lautakunnan jäsenet suorittavat lautakunnan tehtäviä virkavastuulla ja ovat tehtäviä toteuttaessa riippumattomia suhteessa työnantajaorganisaatioonsa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Lautakunnan jäsenten vuoden 2024 kokouspalkkio maksetaan joulukuussa.

4 Tiedonhallintalautakunnan sihteeristö ja asiantuntijapalvelut

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Alustus: Armi Helenius, Digi- ja väestötietovirasto

Valtiovarainministeriö määrää virkamiehistään lautakunnan sivutoimiset sihteerit. Sihteeristön tehtävistä säädetään julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1338/2019) 4 §:ssä. Sihteerien välinen tehtävien jakaminen määritetään lautakunnan hyväksymässä toimintaohjeessa.

Tiedonhallintalain 10 §:n 5 momentin mukaan Digi- ja väestötietovirasto tuottaa tiedonhallintalautakunnalle asiantuntijapalveluja tiedonhallinnan ja tietoturvallisuuden menettelyjen kehittämiseksi. Sihteeristö on valmistellut esityksen sihteeristön tehtävistä sekä toimintaohjeesta. Digi- ja väestötietovirasto on valmistellut esityksen asiantuntijapalvelujen tehtävistä.

Keskustelussa nousi esiin se, että kuinka paljon lautakunnan jäsenille tulee kirjallista valmistelua ja todettiin, että tämä on riippuvainen siitä, kuinka lautakunta haluaa asiassa toimittavan – voidaan esim. pitää ylimääräisiä kokouksia tai muutoin mahdollistaa lautakunnan jäsenten osallistuminen asioiden valmisteluun.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

5 Vuoden 2024 toimintasuunnitelma

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Lautakunnan toiminta perustuu sen hyväksymään vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan sekä tiedonhallintalain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuun arviointisuunnitelmaan (ks. asiakohta 7). Toimikaudelle 1.2.2020-31.1.2024 nimetty lautakunta hyväksyi 12.12.2023 kokouksessaan vuoden 2024 toimintasuunnitelman seuraavalle toimikaudelle nimettävän lautakunnan työskentelyn tueksi.

Uusi lautakunta päättää toimikautensa aikana vuosittaisista toimintasuunnitelmista. Sihteeristö on valmistellut esityksen edellisen lautakunnan hyväksymästä toimintasuunnitelmasta. Vuoden 2024 toimintasuunnitelmasta päätetään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Päätös: Lautakunta hyväksyy vuoden 2024 toimintasuunnitelman seuraavassa kokouksessaan.

6 Suunnitelma tiedonhallintalautakunnan jaoston tehtävistä

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalain 10 §:n 5 momentin mukaan Tiedonhallintalautakunta voi asettaa väliaikaisia jaostoja tiedonhallinnan menettelyjen kehittämiseksi. Jaostoihin voi kuulua tiedonhallintayksikköjen asiantuntijoita. Lautakunnan sihteerit toimivat jaostojen puheenjohtajina. Jaoston asettamisesta vuosille 2024-2025 päätetään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Keskustelussa nousi esiin se, kuinka käytännön työskentely järjestetään jaostossa? Miten esimerkiksi hoidetaan suositusten kirjoittaminen uudessa jaostomallissa? Työryhmätyöskentelyn kautta vai muutoin?

Päätös: Lautakunta päättää suosituksia valmisteleavan jaoston asettamisesta seuraavassa kokouksessaan.

7 Vastaus Puolustuskiinteistöjen kysymykseen

Esittelijä: Eeva Lantto

Puolustuskiinteistöt on pyytänyt tiedonhallintalautakunnalta lausuntoa asiakirjan lähettämisen ja vastaanottamisen rekisteröimistä koskeviin kysymyksiin. Vastausta pyydetään sen osalta, miten kahden eri viranomaisen yhteisesti samaan työtilaan taltioimien asiakirjojen osalta tulisi tulkita asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa annetun asetuksen (1011/2019) 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyä velvollisuutta asiakirjan lähettamisestä ja vastaanottamisesta. Sihteeristö on valmistellut kannanoton asiasta.

Keskustelussa nousi esiin, etteivät tiedonhallintalain säännökset mahdollista yksiselitteisten vastauksen antamista kysyjälle. Tämän vuoksi kannanotossa tulee korostaa viranomaisen velvollisuutta määrittää mitkä asiakirjat kuuluvat sen vastuulle.

Päätös: Lautakunta hyväksyi kannanoton. Kannanottoa täydennetään keskustelussa esiin nousseiden asioiden osalta ennen sen lähettämistä.

8 Vastaus Rovaniemen kaupungin kysymykseen

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Rovaniemen kaupunki on pyytänyt tiedonhallintalautakunnalta kannanottoa tiedonhallintalain 21 §:n 2 momentin edellyttämistä tietoaineistojen tietoturvalisistä tuhoamistavoista. Lautakunnan näkemystä pyydetään siitä, voidaanko paperin ristosilppuamista pitää paperiaineiston tuhoamisena vai onko kaikki silppuaminen silpun koosta riippumatta pelkästään käyttökelvottomaksi saattamista, jonka jälkeenkin aineisto olisi esimerkiksi poltettava?

Keskustelussa nousi esiin tarve täydentää kannanottoa viittaamalla selkeämmin Tiedonhallintalautakunnan ja Kansallisen turvallisuusviranomaisen suosituksissa (Katakri) esitettyihin ohjeisiin paperiaineistojen tuhoamisesta silppuamalla.

Päätös: Lautakunta hyväksyi kannanoton. Kannanottoa täydennetään keskustelussa esiin nousseiden asioiden osalta ennen sen lähettämistä.

9 Lausunto Liikenne- ja viestintäviraston lausuntopyyntöön suositusluonnoksesta NIS2-valvoville viranomaisille

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Liikenne- ja viestintävirasto pyytää lausuntoja suositusluonnoksesta valvoville viranomaisille NIS2-direktiivin mukaisten kyberturvallisuuden riskienhallinnan toimenpiteiden valvomiseksi ([Traficom/18410/09.00.02/2023](https://traficom.fi/18410/09.00.02/2023)). Suositus perustuu liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteilla olevaan kyberturvallisuuden riskienhallinnasta luonnosteltuun lakiin (XXXX/2024) ja tiedonhallintalakiin (906/2019) luonnosteltuihin muutoksiin (XXXX/2024). Lausunnon vastausaika päättyy 31.5.2024. Tiedonhallintalautakunta on saanut Liikenne- ja viestintävirastolta lisäaikaa jättää lausuntonsa 7.6.2024 kuluessa.

Keskustelussa nousi esiin tarve tarkentaa lausuntoa suosituksen valmistelun aikaisen viranomaisyhteistyön osalta sekä määrittää sihteeristölle tehtäväksi ottaa asiassa yhteyttä Liikenne- ja viestintävirastoon suosituksen valmistelun tukemiseksi.

Päätös: Lautakunta hyväksyi lausunnon. Lausuntoa täydennetään keskustelussa esiin nousseiden asioiden osalta ennen sen lähettämistä.

10 Vuoden 2024 kokoussuunnitelma

Esittelijä: Tommi Oikarinen

Tiedonhallintalautakunta päättää asioistaan kokouksissaan. Sihteeristö on valmisteellut lautakunnan toimintasuunnitelmaan perustuvan ehdotuksen lautakunnan vuoden 2024 kokousten ajankohdista ja alustavista sisällöistä.

Päätös: Asiaa ei käsitelty kokouksessa. Sihteeristö toteuttaa lautakunnalle erillisen kyselyn syksyn kokousaikavaihtoehtoista.

11 Vuoden 2024 arviointisuunnitelma

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunnan arviointitehtävän toteuttaminen perustuu tiedonhallintalautakunnan hyväksymään arviointisuunnitelmaan (TiHL 11.1 §). Tiedonhallintalautakunta on laatinut arviointisuunnitelman vuosittain. Toimikaudelle 1.2.2020-31.1.2024 nimetty lautakunta hyväksyi 12.12.2023 kokouksessaan vuoden 2024 arviointisuunnitelman seuraavalla toimikaudelle nimettävän lautakunnan työskentelyn tueksi. Sihteeristö on valmisteellut esityksen vuoden 2024 arviointisuunnitelmasta.

Keskusteluissa nousi esiin ongelmana se, ettei tiedonhallintalaissa säädettyjä vaatimuksia ole toteutettu kaikissa viranomaisissa edelleenkaan laissa säädetyn mukaisesti. Tiedonhallintalautakunnan tulee miettiä erilaisia keinoja, joiden avulla viranomaiset saadaan toteuttamaan tiedonhallintalaissa säädettyjä vaatimuksia ja menettelyjä.

Päätös: Lautakunta hyväksyi vuoden 2024 arviointisuunnitelman.

12 Arviointitulokset: Asiakirjajulkisuuskuvauksen ylläpito hyvinvointialueilla

Esittelijä: Markus Rahkola

Tiedonhallintalautakunta toteutti vuonna 2023 kaksi arviointia tiedonhallintalain 28 §:ssä säädetyn asiakirjajulkisuuskuvauksen ylläpidosta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen yhteydessä. Elokuussa 2023 toteutetussa arvioinnissa todettiin, että neljän hyvinvointialueen osalta kuvauksen päivitystä ei oltu toteutettu tiedonhallintalaissa säädetyn mukaisesti. Arvioinnin perusteella tiedonhallintalautakunta päätti 23.11.2023 kiinnittää mainittujen hyvinvointialueiden huomion tiedonhallintalaissa säädetyn toteuttamisesta.

Toimikaudelle 1.2.2020-31.1.2024 nimetty lautakunta päätti 12.12.2023 kokouksessa sisällyttää vuoden 2024 arviointisuunnitelmaan seuranta-arvioinnin toteuttamisen edellisen vuoden arvioinnissa havaittujen puutteiden osalta. Arviointisuunnitelmassa arvioinnin toteutus annettiin sihteeristön tehtäväksi keväen 2024 aikana.

Päätös: Lautakunta hyväksyi arvioinnin ja ohjaustoimenpiteet.

13 Sihteeristön ja jaostojen ajankohtaiset tiedoksi-asiat

Esittelijä: Sihteeristö

Käydään läpi sihteeristön ajankohtaiset tiedoksi-asiat.

Eesitys: Merkitään tiedoksi.

Tilannekatsaus jaostosta: [tilannekatsaus](#)

14 Muut asiat

Ei tiedossa olevia muita asioita

15 Seuraava kokous

Asialistan kohdan 10. mukaisesti.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.57.

VN/28287/2023-VM-32

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: